

РЕШЕНИЕ

№ 19996

гр. София, 04.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 60 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: АНГЕЛИНА К. БОЕВА

при участието на секретаря В. Т. Е.
като разгледа докладваното от АНГЕЛИНА К. БОЕВА Гражданско дело № 20231110116106 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 310, т. 1 ГПК, вр. чл. 344, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 КТ.

Образувано е по искова молба, подадена от Д. К. И. срещу Поделение за пътнически превози – София при „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, а в условията на евентуалност – срещу „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, с която са предявени обективно кумулативно и субективно съединени искове, както следва: иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ за признаване на уволнението за незаконно и неговата отмяна; иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ за възстановяване на ищеца на работа на предишната длъжност „началник, локомотивно депо – I кат.“ в Локомотивно депо – София към Поделение за пътнически превози – София при „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД; и иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 3, вр. чл. 225 КТ за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата в общ размер на 17837,68 лева (след допуснато от съда изменение на размера на иска в проведеното на 20.11.2023 г. открито съдебно заседание), представляваща обезщетение за оставането му без работа поради уволнението за периода от 14.02.2023 г. до 14.08.2023 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба в съда до окончателното изплащане на дължимата сума.

В исковата молба се твърди, че по силата на трудов договор и допълнително споразумение към него № 213/30.11.2021 г. ищецът заемал длъжността длъжност „началник, локомотивно депо – I кат.“ в Локомотивно депо – София към Поделение за пътнически превози – София, считано от 01.12.2021 г. Със заповед № 9 от 13.02.2023 г. на управителя на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, връчена на ищеца със свидетели на 13.02.2023 г., трудовото правоотношение между страните било прекратено на основание чл. 328, ал. 2 КТ – поради сключване на договор за управление на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, считано от 14.02.2023 г. Оспорва извършеното уволнение като незаконно по следните

съображения. На първо място възразява, че заеманата от ищеца длъжност не била ръководна, поради което посоченото основание за прекратяване на трудовия договор не било приложимо. Освен това работодател на ищеца било поделението, управлявано от директор на трудов договор, а длъжността „началник, локомотивно депо“ не била на пряко подчинение на управителя на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, поради което от нейното изпълнение по никакъв начин не зависело управлението на посоченото търговско дружество. Възразява, че уволнителната заповед била незаконна и защото била издадена от лице, което не се явявало работодател на ищеца. Такъв било поделението и само неговият директор можел да прекрати трудовото правоотношение на ищеца. Нямаło данни Съветът на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД да е утвърждавал бизнес задача за новия управител на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД. Ето защо моли съда да постанови решение, с което да уважи изцяло предявените искове. Претендира направените по делото разноски.

Исковата молба и приложенията към нея са изпратени на главния ответник Поделение за пътнически превози – София при „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД за отговор, като в срока по чл. 131 ГПК не е постъпило становище по същата.

Исковата молба и приложенията към нея са изпратени на евентуалния ответник „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД за отговор, като в срока по чл. 131 ГПК е постъпило становище по същата чрез юрк. А.Н.. Процесуалният представител оспорва изцяло предявените искове като неоснователни. Твърди, че всички законови изисквания за уволнението на ищеца на основание чл. 328, ал. 2 КТ били изпълнени, тъй като към този момент същият заемал ръководна длъжност, имало сключен договор за управление на управителя, представляващ и ръководещ работодателя на ищеца, а уволнението било извършено в деветмесечния срок от започване на изпълнението му. Ето защо моли съда да остави предявените искове без уважение като неоснователни. Претендира направените по делото разноски.

В съдебно заседание ищецът Д. К. И., редовно призован, се явява лично и с адв. Н.. Процесуалният представител поддържа изцяло исковата молба, депозираното на 23.08.2023 г. становище, както и молба в изпълнение на указанията на съда от 25.09.2023 г. В хода на устните състезания моли съда да постанови решение, с което да уважи изцяло предявените срещу главния ответник искове. Изразява становище, че от събраните по делото доказателства се установявало, че именно поделението било работодател на ищеца, с който последният сключил трудов договор и където полагал своя труд. Претендира направените по делото разноски, за които представя списък по чл. 80 ГПК. Депозира писмена защита, в която развива допълнителни доводи в подкрепа на своите искания.

В съдебно заседание главният ответник Поделение за пътнически превози – София при „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, редовно призован, не изпраща представител.

В съдебно заседание евентуалният ответник „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, редовно призован, се представлява от юрк. Н.. Процесуалният представител оспорва исковата молба и поддържа депозирания отговор. В хода на устните състезания моли съда да постанови решение, с което да отхвърли исковете на ищеца и да остави в сила издадената на

основание чл. 328, ал. 2 КТ заповед за уволнение като законосъобразна. Прави възражение за прекомерност на заплатеното от ищеца адвокатско възнаграждение. Представя писмена защита, в която излага подробни аргументи в подкрепа на заетата позиция.

Съдът, след като прецени по вътрешно убеждение събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, ведно с доводите и становищата на страните, приема за установено следното.

По делото е представен трудов договор № 66/22.07.2020 г., сключен между Поделение за пътнически превози – София, в качеството му на работодател от една страна, и ищеца, в качеството му на служител от друга, по силата на който Д. И. приел да изпълнява длъжността „заместник-директор, административна дейност – I кат.“ с място на работа Поделение за пътнически превози – София, при пълно работно време и основно месечно трудово възнаграждение в размер на 2538 лева. Видно от отбелязване в трудовия договор, ищецът започнал работа на 23.07.2020 г.

Видно от препис от протокол № 72 на заседание на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, проведено на 12.11.2021 г., по т. 20 било взето решение във връзка с доклад на управителя на ответното дружество относно назначаване на административен персонал в Поделение за пътнически превози – София. По т. 20.1 Съветът на директорите дал съгласие за преназначаване на ищеца на длъжност „началник, Локомотивно депо – София“ в Поделение за пътнически превози – София със срок на изпитване 6 месеца в полза на работодателя, като възложил на управителя на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, чрез директора на ППП – София да предприеме необходимите действия във връзка с преназначаването.

На 01.12.2021 г. между ищеца и главния ответник било сключено допълнително споразумение № 213/30.11.2021 г. за изменение на трудовото правоотношение между страните, по силата на което служителят се преназначавал на длъжност „началник, Локомотивно депо – I кат.“ в Локомотивно депо – София към ППП – София, при пълно работно време и основно месечно трудово възнаграждение в размер на 2726 лева.

От представена по делото длъжностна характеристика за длъжността „началник, Локомотивно депо – София, I кат.“ се установява, че основна функция на длъжността била да ръководи, организира и координира цялостната експлоатационна и ремонтна дейност на Локомотивно депо – София, както цялостната дейност по осигуряването на технически изправен тягов подвижен състав за изпълнение на графика за движение на влаковете. Сред основните трудови задължения на ищеца били: ръководи, организира и контролира дейностите в Локомотивно депо – София по извършване на ремонт на тягов подвижен състав (ТПС); осъществява контрол върху качествено и своевременно извършване на видовете ремонти на ТПС и подсигуриране на максимален брой годни за експлоатация локомотиви и мотрисни влакове; осигурява опазването на локомотивния и мотрисния парк на депо; ръководи, организира и контролира цялостния процес в Локомотивно депо – София по експлоатация на ТПС; изготвя обосновани и мотивирани предложения за

подобряване на работата в експлоатационната и ремонтната дейност и др. Ищецът бил административно и оперативно подчинен на директора на ППП – София, а функционално – на директорите на дирекции и ръководителите на самостоятелни отдели в Централно управление на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, както и на ръководител отдел „Експлоатация, ремонт и обслужване“ в ППП – София. От същите служителите получавал задачи и на тях отчитал изпълнението им – писмено (устно) с документи в определените срокове. Видно от отбелязване в длъжностната характеристика, същата била връчена на ищеца на 01.12.2021 г.

Видно от протокол № 159 от заседание на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, проведено на 14.09.2022 г., било взето решение за освобождаване на досегашния управител на ответното дружество и за избор на нов управител – инж. Х.И.И., считано от 14.09.2022 г. На същото заседание били приети клаузите на договора за възлагане на управлението на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и било възложено на изпълнителния директор на „Холдинг БДЖ“ ЕАД да сключи от името на ответното дружество договора с новия управител.

Съгласно чл. 1, ал. 1 от представения по делото договор за възлагане на управлението на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД от 14.09.2022 г. дружеството възложило, а управителят Х.И.И. приел да управлява и представлява ответното дружество в съответствие с действащата нормативна уредба, учредителния акт на дружеството, решенията на едноличния собственик на капитала и клаузите на договора. В чл. 1, ал. 2 от същия било предвидено, че бизнес-задачата, която трябвало да бъде изпълнена от управителя, била следната: достигане на обемните показатели и количествените стойности за дружеството, заложили в бизнес програмата на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, приета от ЕСК съгласно чл. 57, ал. 6 ППЗПП с решение по т. 13.1 от протокол № 104/28.02.2022 г. на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД и всяка ежегодна актуализация на бизнес програмата в съответствие с чл. 59 ППЗПП. В чл. 7 от договора било предвидено правото на управителя на ответното дружество да го представлява като работодател и в тази връзка: да сключва, изменя и прекратява трудовите договори, да определя трудовите възнаграждения, да налага дисциплинарни наказания и ограничена имуществена отговорност, да стимулира и командирова персонала на дружеството. Съгласно чл. 13, ал. 1 от договора възнаграждението на управителя било за сметка на дружеството и се определяло по реда и при условията на чл. 56 ППЗПП. За своето управление и за изпълнение на задълженията по договора управителят давал гаранция в размер на тримесечното си брутно трудово възнаграждение (чл. 15, ал. 1 от договора).

С нотариално заверено пълномощно от 03.10.2022 г. новият управител на ответното дружество – Х.И.И. упълномощил директора на Подделение за пътнически превози – София с правото да сключва, изменя и прекратява трудови договори, да налага дисциплинарни наказания, да търси имуществена отговорност на работниците и служителите, на които ръководеното от него подделение се явява работодател съгласно § 1, т. 1 ДР КТ, както и да изпълнява всички останали функции на работодател, произтичащи от Кодекса на труда и

останалата действаща нормативна уредба.

По делото са представени решение по т. 13.1 от протокол № 104/28.02.2022 г. на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, както и приетата с него Бизнес програма на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД за 2021 – 2023 г. От отразената в бизнес програмата организационно – управленска структура на ответното дружество и от представената такава, приета с решение на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, отразено в Протокол № 172 от 03.11.2022 г., в сила от 10.11.2022 г. се установява, че дружеството се ръководело от Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД и от един управител и било изградено на две нива: първо ниво – Централно управление, в което имало обособени 7 дирекции, 4 отдела, 1 звено и 3 самостоятелни структурни единици; и второ ниво – регионални структури – 3 поделения за пътнически превози – София, Пловдив и Горна Оряховица, и Център за професионално обучение.

Видно от Разписание на длъжностите и основните заплати за тях на Поделение за пътнически превози – София, утвърдено от директора на поделението, в сила от 01.04.2022 г., в Локомотивно депо – София имало разкрити 810 щатни бройки от общо 2344 щата в цялото Поделение за пътнически превози – София. Съгласно представена по делото Функционална характеристика на Локомотивно депо – София – част от ППП – София, основната му дейност била предоставяне на локомотивна тяга за извършване на железопътен превоз на пътници, поддръжка и ремонт на подвижен състав. Цялостното ръководство на депо се осъществявало от началник, който бил на административно подчинение на директора на поделението. Експлоатационната и ремонтната дейности в Локомотивно депо – София се ръководели от зам. началници.

Със Заповед № 9/13.02.2023 г. на управителя на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, на основание чл. 328, ал. 2 КТ – поради сключване на договор за управление на ответното дружество от 14.09.2022 г. между председателя на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД и инж. Х.И., било прекратено трудовото правоотношение на Д. И., считано от 14.02.2023 г. Видно от отбелязване в заповедта, същата била връчена на ищеца на 13.02.2023 г.

От представено по делото копие на трудовата книжка на ищеца и от направена в съдебно заседание констатация по представения документ в оригинал, както и от справка за актуално състояние на действащи трудови договори на ищеца за периода от 01.01.2020 г. до 01.09.2023 г. и от трудов договор № 22/13.07.2023 г. се установява, че след прекратяване на трудовото правоотношение между страните, на 17.07.2023 г. ищецът постъпил на работа при друг работодател – „Порт Рейл“ ЕООД с основно месечно трудово възнаграждение в размер на 2800 лева и допълнително трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит в размер на 0,6 % за всяка година.

Допусната е по искане на ищеца съдебно-счетоводна експертиза. Заключениета на вещото лице – основно и допълнително са приети от съда и не са оспорени от страните. Същите са изготвени въз основа на приетите по делото доказателства и след проверка в счетоводството на главния ответник. От заключенията се установява, че размерът на

дължимото обезщетение по чл. 225, ал. 1 КТ за пълния 6-месечен период било в размер на 20400 лева, а при отчитане на обстоятелството, че на 17.07.2023 г. ответникът започнал работа при друг работодател на по-ниско възнаграждение – в размер на 17837,68 лева за същия период. Съдът намира, че заключенията на вещото лице са пълни, ясни, обосновани и не възниква съмнение относно тяхната правилност, поради което ги възприема изцяло.

По делото са представени и други писмени доказателства, неотносими към настоящия спор.

От така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи.

По иска с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ:

Преди да бъде разгледан спорът по същество, следва да бъде отговорено на въпроса кой от двамата ответници е бил работодател на ищеца. Легалното определение на понятието „работодател“ е дадено в § 1, т. 1 ДР КТ – това е всяко физическо лице, юридическо лице или негово поделение, както и всяко друго организационно и икономически обособено образувание (предприятие, учреждение, организация, кооперация, стопанство, заведение, домакинство, дружество и други подобни), което самостоятелно наема работници или служители по трудово правоотношение, включително за извършване на надомна работа и работа от разстояние и за изпращане за изпълнение на работа в предприятие ползвател. От представените по делото писмени доказателства безспорно се установява, че работодател на ищеца е бил главният ответник – Поделение за пътнически превози – София. Трудовият договор на служителя и допълнителното споразумение към него са сключени с директора на поделението, заеманата от ищеца длъжност е включена в щатното разписание на поделението, утвърдено от неговия директор, и поделението е мястото, където Д. И. е полагал своя труд. В съдебната практика се приема, че от систематичното тълкуване на разпоредбите на чл. 26, ал. 1 и чл. 127, ал. 1 ГПК, чл. 357, ал. 1 КТ и § 1, т. 1 ДР КТ следва, че при предявяване на искове по чл. 344, ал. 1 КТ за защита срещу незаконно уволнение ищецът – работник или служител следва с исковата си молба ясно да посочи ответника по трудовия спор, като изложи ясни и непротиворечиви твърдения и съображения защо счита посочения ответник за свой работодател. Когато в исковата молба се съдържа противоречие относно това кой е работодател на ищеца, респ. – и ответник по предявените искове (например – посочен е един ответник, а са изложени твърдения и съображения, че работодателят на ищеца е друг, различен от посочения ответник), исковата молба е нередовна (чл. 129, ал. 2, вр. чл. 127, ал. 1, т. 2, т. 4 и т. 5 ГПК). Поради това и тъй като процесуалната легитимация на страните е абсолютна процесуална предпоставка за упражняване правото на иск, в тези случаи съдът следва да остави исковата молба без движение и да даде указания на ищеца в едноседмичния срок по чл. 129, ал. 2 ГПК да отстрани противоречията и да посочи надлежен ответник по трудовия спор. В някои случаи (например при сключване на трудов договор с по-горестоящия спрямо работодателя орган – чл. 61, ал. 2 от КТ, при правопримство на страната на работодателя – чл. 123 и чл. 123а КТ и при други хипотези на усложнения при възникването, развитието и

прекратяването на трудовото правоотношение) ищецът – работник или служител е възможно да бъде затруднен при посочването на ответника и при излагането на твърдения, и най-вече на правни съображения защо го счита за свой работодател. Тогава той може да посочи и повече от един ответник по предявените иски по чл. 344, ал. 1 КТ. И в тези случаи обаче в исковата молба ответниците следва да са ясно посочени, както и кой от тях е главният (предпочитаният) ответник и кой – евентуалният, също при изложени ясни твърдения и съображения защо ищецът счита, че всеки един от тях е възможно да е негов работодател. И в тези случаи при неясноти и противоречия в исковата молба, съдът следва да даде указания за отстраняването им в срока по чл. 129, ал. 2 от ГПК (вж. *Решение № 112 от 10.04.2013 г. по гр. д. № 717/2012 г., IV г. о., ВКС и цитираната в същото съдебна практика*).

На следващо място се приема, че не авторството на самото волеизявление, довело до прекратяване на трудовото правоотношение, сочи коя е надлежната страна в трудовия спор по смисъла на чл. 357 КТ, а законът, като дефинира нормативно като работодател предприятието, структурата, в която е създадено трудовото правоотношение за съответната длъжност. С разпоредбата на § 1, т. 1 ДР КТ е възприет единен критерий, относим при определянето на страните в трудовия спор за всички случаи. Тълкуване, допускащо спорът относно прекратяване на трудовия договор да се развие не с участие на работодателя, а при конституиране на по-горестоящия спрямо него орган, издал атакуваната заповед, не намира опора в закона (вж. *Решение № 782 от 23.10.2009 г. по гр. д. № 3738/2008 г., III г. о., ВКС*). При съобразяване на цитираната съдебна практика и с оглед данните по делото съдът намира, че исковата молба е редовна, като главният ответник е бил работодател на ищеца и именно предявеният срещу него иск по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ следва да бъде разгледан по същество.

В производството по съдебен ред за признаване на уволнението за незаконно и неговата отмяна доказателствената тежест е върху работодателя. Като носител на субективното преобразуващо право да прекрати чрез едностранно волеизявление трудовото правоотношение с работника или служителя, работодателят е този, който следва да установи, че законосъобразно го е упражнил. В този смисъл е и разпределената с доклада по делото доказателствена тежест. От друга страна, съдът проверява предпоставките за законосъобразност на извършеното уволнение единствено по направено от ищеца в исковата молба възражение или довод с оглед диспозитивното начало в процеса и предвидените преклузии. Съгласно трайно установената практика ищецът по иск за признаване на уволнението за незаконно по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ трябва да посочи всички факти, които опорочават, отлагат или погасяват потестативното право на работодателя. Съдът не може да обоснове решението си на факти, които не са посочени от ищеца, и не може да се произнася по правни и фактически основания, които не са въведени от ищеца в исковата молба. Щом в исковата молба ищецът не оспорва релевантен факт, следва да се приеме, че такъв довод за законосъобразност не е бил наведен и съответно съдът не може да се произнася по него (вж. *Решение № 216 от 06.10.2015 г. по гр. д. № 916/2015 г., ВКС, III*

Г.О., Решение № 258 от 01.07.2015 г. по гр. д. № 909/2015 г., ВКС, IV Г.О. и цитираните в последното решение).

Първото възражение, наведено в исковата молба, е, че уволнението било незаконно, тъй като оспорената заповед била издадена от лице, което не е работодател на ищеца. Както беше прието по-горе, работодател на ищеца е Поделение за пътнически превози – София. Действително, уволнителната заповед е издадена от управителя на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, в чиято структура е поделението, но това не я опорочава и не я прави незаконосъобразна като издадена от лице, различно от работодателя. В тази връзка в съдебната практика се приема, че съгласно § 1, т. 1 ДР КТ работодател е всяко организационно и икономически обособено образувание, което самостоятелно наема работници и служители по трудово правоотношение. В качеството си на работодател това структурно обособено образувание притежава специална правосубектност да участва като страна в производство по трудови спорове, а постановеното спрямо него решение обвързва юридическата личност, в чиято организационна структура е включено то. Представляващият юридическото лице разполага с правомощието да сключва и прекратява трудовите договори с ръководителите на съответното звено – работодател по смисъла на § 1, т. 1 ДР КТ и да им предоставя правомощия за самостоятелно сключване и прекратяване на трудовите договори с работниците и служителите от звеното. Предоставеният им мандат обаче не дерогира правомощията на представляващия юридическото лице, който винаги може да извърши и сам действието, за което е упълномощил другото (вж. *Решение № 325 от 22.07.2011 г. по гр. д. № 954/2010 г., IV г. о., ВКС*). Следователно, и след упълномощаването на директора на Поделение за пътнически превози – София с всички права, задължения и функции на работодател, управителят на ответното дружество не се е лишил от тези правомощия. Издадената от последния уволнителна заповед спрямо ищеца представлява валидно волеизявление на лице, притежаващо работодателска власт за прекратяване на трудовото правоотношение между страните. Направените в тази насока възражения в исковата молба не може да бъдат приети.

Пак по същата причина процесуалното бездействие на главния ответник само по себе си не обуславя уважаване на исквете спрямо него съобразно чл. 133 ГПК. В тази връзка в съдебната практика се приема, че когато трудовият договор на работника е сключен със структурно и икономически обособено звено на дадено юридическо лице, то съгласно чл. 357 КТ, вр. § 1 ДР КТ това образувание разполага със специална правосубектност по трудови спорове. Постановеното спрямо него решение обаче обвързва и юридическото лице, от което е част поделението, като правните последици на решението настъпват и в неговата правната сфера. Поради това подаденият от евентуалния ответник отговор на исковата молба и ангажираните от същия доказателства представляват процесуални действия и от името на поделението (вж. *Определение № 895 от 05.10.2015 г. по гр. д. № 2550/2015 г., III г. о., ВКС и цитираната в същото съдебна практика*).

Съгласно установената съдебна практика, за да е налице основание за прекратяване на трудовото правоотношение по чл. 328, ал. 2 КТ, е необходимо кумулативното наличие на

следните предпоставки: сключен договор за управление с новоизбран или новоназначен управляващ предприятието на работодателя; на управляващия предприятието да е поставена бизнес задача с конкретни икономически показатели, които той трябва да постигне; правото на уволнение да е реализирано спрямо работник или служител, който заема и изпълнява ръководна длъжност; уволнението да е извършено от новоназначения управител в срок от девет месеца от започване изпълнението на договора за управление. Ищецът в исковата молба е оспорил наличието на всички изброени предпоставки.

В съдебната практика последователно се приема, че при сключване на нов по време договор за управление, независимо дали той е с ново лице или с такова, което е имало предходен договор за управление, дали бизнес програмата е нова, сходна или идентична като съдържание е без значение. Същественото е всеки договор за управление да съдържа бизнес задача с конкретни икономически показатели, които управляващият предприятието трябва да постигне, а именно: производителност, рентабилност, обем на оборота, печалби, поддържане на определен брой работни места, финансови задължения и инвестиции, а въз основа на бизнес задачата управляващият е длъжен да разработи бизнес програма, която да предложи и следва да изпълни по време на действие на договора. Освен това възнаграждението му следва да е обвързано от постигнатите финансови резултати, като при неизпълнение на програмата той носи икономическа отговорност, поради което при сключване на договора се определя и гаранция. С оглед това на управителя е предоставена възможност да сформира управленски екип, поради което му се предоставят правата по чл. 328, ал. 2 КТ. Бизнес задачата с конкретни икономически показатели, които управляващият предприятието трябва да постигне, може да бъде поставена и с други актове и документи, стоящи извън самия договор за управление, стига да е налице връзка между тях.

Съдът намира, че тези изисквания в настоящия случай са изпълнени. На свое заседание, проведено на 14.09.2022 г., Съветът на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД взел решение за избор на нов управител на ответното дружество, а именно на Х.И.И.. На същата дата с него бил сключен договор за възлагане на управлението на дружеството, като в чл. 1, ал. 2 от същия било предвидено, че бизнес-задачата, която трябвало да бъде изпълнена от управителя, била следната: достигане на обемните показатели и количествените стойности за дружеството, заложили в бизнес програмата на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, приета от ЕСК съгласно чл. 57, ал. 6 ППЗПП с решение по т. 13.1 от протокол № 104/28.02.2022 г. на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, и всяка ежегодна актуализация на бизнес програмата в съответствие с чл. 59 ППЗПП. По делото е представена бизнес програмата на ответното дружество за 2021 – 2023 г., към която препраща договорът за управление. Възнаграждението на управителя било обвързано от постигнатите финансови резултати на основание чл. 13, ал. 1 от договора за управление и чл. 56 ППЗПП. Освен това за своето управление и за изпълнение на задълженията по договора управителят давал гаранция в размер на тримесечното си брутно трудово възнаграждение (чл. 15, ал. 1 от договора). Следователно, първите два елемента от фактическия състав на чл. 328, ал. 2 КТ са изпълнени.

Настоящият съдебен състав обаче намира, че не е налице третата предпоставка за уволнение на посоченото основание, а именно: правото на уволнение да е реализирано спрямо работник или служител, който заема и изпълнява ръководна длъжност. Съгласно § 1, т. 3 ДР КТ „ръководство на предприятието“ е ръководителят на предприятието, неговите заместници и други лица, на които е възложено ръководството на трудовия процес, включително и в поделение на предприятието, както и колективните изборни органи за управление (стопански съвет, управителен съвет, изпълнително бюро, оперативно бюро и други подобни). В цитираната разпоредба законодателят е определил при какви условия лице, заемащо определена длъжност, е от „ръководството на предприятието“ – освен ръководителят и неговите заместници, това са и всички други лица, на които е възложено ръководството на трудовия процес – планиране, организиране, контролиране, отговорност за дейността на предприятието във всичките му сфери и дейности. Ръководството на трудовия процес е възможно да се осъществява от лицето, заемащо съответната длъжност, както в рамките на цялото предприятие, така и в поделение на предприятие, както и в колективните изборни органи за управление. Следователно съществено е какви са трудовите функции, подчиненост и отговорности на длъжността, а не нейното наименование. Характерът на длъжността като ръководна се определя от длъжностната характеристика, а не от определянето ѝ като ръководна по Националната класификация на професиите и длъжностите. Във всеки конкретен случай на уволнение на основание чл. 328, ал. 2 КТ следва да се преценява дали заеманата от уволнения служител длъжност е ръководна въз основа на данните по делото относно съдържанието на трудовите функции съгласно длъжностната характеристика, мястото ѝ в йерархията на длъжностите в рамките на съответното предприятие, независимо от наименованието на длъжността.

Следователно, дали един служител е част от ръководството на предприятието или не, е винаги фактически въпрос, при разрешаването на който от съществено значение са възложените на служителя трудови функции, както и мястото на длъжността в системата на управление на предприятието (вж. *Решение № 178 от 07.11.2016 г. по гр. д. № 1838/2016 г., III г. о., ВКС*), служителят да е ръководил структурно звено, чиято дейност се отразява на основната дейност на работодателя и от нея зависят стопанските резултати на предприятието (вж. *Решение № 123 от 13.09.2016 г. по гр. д. № 117/2016 г., IV г. о.*), да не осъществява ръководството само на част от трудовия процес в низово звено в поделение на предприятието (вж. *Решение № 198 от 19.12.2016 г. по гр. д. № 601/2016 г., III г. о., ВКС*). Освен това в съдебната практика последователно се приема, че не е част от ръководството на предприятието лице, което осъществява ръководство спрямо други служители, но същевременно е организационно подчинен едновременно на преките си административни ръководители в съответното поделение, още и на служителите от дирекциите и ръководителите на самостоятелни отдели, служби и звена в съответното предприятие, т. е. когато съществува опосреденост от множество други служители, стоящи в организационно – йерархическата структура между него и ръководителя на предприятието, с който е сключен договор за управление. От това следва, че съдът, в хипотезата на чл. 328, ал. 2 КТ, трябва да изследва специфичните трудови функции и отговорности на длъжността,

заемана от уволнения служител, както и йерархическата му подчиненост спрямо лицето, с което е сключен договор за управление и което има възможност да подбере свой ръководен екип с оглед постигане на поставената бизнес цел (вж. *Решение № 50025 от 14.03.2023 г. по гр. д. № 1682/2022 г., IV г.о., ВКС, Решение № 272 от 14.10.2016 г. по гр. д. № 1691/2016 г., IV г. о., ВКС, Решение № 249 от 4.07.2013 г. по гр. д. № 1358/2012 г., IV г. о., ВКС*).

От съвкупната преценка на събрания по делото доказателствен материал безспорно се установява, че длъжността на ищеца „началник, локомотивно депо – София, I кат.“ е ръководна, но само в рамките на Поделение за пътнически превози – София, не и в тези на цялото „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, за чието управление именно е бил сключен договорът за възлагане на управлението с новия управител. Ищецът е ръководил, организиран и координирал цялостната експлоатационна и ремонтна дейност на Локомотивно депо – София по осигуряването на технически изправен тягов подвижен състав за изпълнение на графика за движение на влаковете. Безспорно е, че като началник на локомотивното депо, на Д. И. са били функционално подчинени всички негови работници и служители. При съобразяване на цитираната по-горе съдебна практика обаче следва да бъде взето предвид и обстоятелството, че съгласно длъжностната характеристика на длъжността „началник, локомотивно депо – София, I кат.“ в своята работа ищецът е бил подчинен освен на прекия си административен ръководител – директора на Поделение за пътнически превози – София, още и на ръководителя на отдел „Експлоатация, ремонт и обслужване“ в поделението, както и на директори на дирекции и ръководители на самостоятелни отдели в Централното управление на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД. От всички тях служителът е получавал задачи и на тях е следвало да отчита писмено или устно тяхното изпълнение. Тази опосреденост от множество други служители, стоящи в организационно-йерархичната структура между длъжността на ищеца и управителя на ответното дружество, изключва възможността да се приеме, че ищецът е заемал ръководна длъжност в „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД по смисъла на чл. 328, ал. 2, вр. § 1, т. 3 ДР КТ, както и че уволнението му е съобразено с целта на първата от тези разпоредби – новият управител да подбере своя управленски екип, който в случая би могъл да включва директорите на териториалните поделения, но не и длъжността ръководител на отдел/депо в такова поделение, заемана от ищеца.

Поради липса на посочената кумулативно изискуема от закона предпоставка настоящият съдебен състав намира, че уволнението на ищеца, извършено от ответното дружество на основание чл. 328, ал. 2 КТ, е незаконно и като такова следва да бъде отменено. Предявеният от ищеца срещу главния ответник иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ се явява основателен и като такъв следва да бъде уважен.

Поради несбъждане на вътрешно процесуалното условие, предявеният в условията на евентуалност иск по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ срещу „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД не следва да бъде разглеждан по същество.

По иска с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ

Предпоставките за уважаване на иска за възстановяване на уволнения работник на предишната работа са две – признаване на уволнението за незаконно и наличие на трудово правоотношение, което би съществувало, ако не беше незаконно прекратено. С оглед изхода на спора по иска с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ и предвид липсата на твърдения относно втората предпоставка, съдът намира, че искът на ищеца за възстановяването му на предишната работа на длъжност „началник, локомотивно депо – I кат.“ в Локомотивно депо – София към Поделение за пътнически превози – София при „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, се явява основателен и като такъв също следва да бъде уважен.

По иска с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 3, вр. чл. 225 КТ:

За да бъде уважен искът за заплащане на обезщетение за времето, през което ищецът е останал без работа поради уволнението, е необходимо установяването на следните предпоставки: оставането без работа, неговата продължителност, причинната връзка с уволнението и размера на последното месечно брутно трудово възнаграждение, което е получил преди уволнението. Настоящият съдебен състав намира, че с приетите по делото доказателства бяха установени по несъмнен начин всички предпоставки за възникване в полза на ищеца на правото на обезщетение по чл. 225, ал. 1 и ал. 2 КТ. По отношение на неговия размер съдът взе предвид допълнителното заключение на вещото лице, в което е изчислено, че размерът на дължимото обезщетение за целия исков период възлиза на 17837,68 лева. Тъй като искът по чл. 344, ал. 1, т. 3, вр. чл. 225 КТ е предявен за посочения размер, същият се явява основателен и следва да бъде уважен изцяло, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на дължимата сума.

Настоящият съдебен състав намира, че на основание чл. 242, ал. 1 ГПК следва да бъде допуснато предварително изпълнение на решението в частта за присъденото обезщетение по чл. 344, ал. 1, т. 3, вр. чл. 225 КТ. Посоченото обезщетение по естеството си замества неполученото вследствие противоправното поведение на работодателя трудово възнаграждение за съответния период. Ето защо съдебната практика последователно приема, че обезщетението по чл. 225 КТ представлява „обезщетение за работа“ по смисъла на чл. 242, ал. 1 ГПК (вж. *Определение № 299 от 07.06.2011 г. по ч. гр. д. № 295/2011 г., III Г.О., ВКС, Определение № 210 от 17.05.2010 г. по ч. гр. д. № 214/2010 г., II Г.О., ВКС, Определение № 473 от 27.06.2012 г. по ч. гр. д. № 425/2012 г., IV Г.О., ВКС*).

По отношение на разноските:

Процесуалният представител на ищеца е направил искане за присъждане на направените в настоящото производство разноски за заплатено адвокатско възнаграждение, като е представил списък по чл. 80 ГПК. В приложения към исковата молба договор за правна защита и съдействие е посочено, че по исковете с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 и т. 2 КТ договореното възнаграждение било в размер на 780 лева без ДДС, а по иска с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ – в размер на 2198,20 лева без ДДС, или всичко общо в размер на 2978,20 лева без ДДС и 3573,84 лева с ДДС. Към списъка по чл. 80 ГПК са приложени доказателства за реалното заплащане на договореното адвокатско

възнаграждение от ищеца в пълен размер. Процесуалният представител на ответното дружество е направил възражение за прекомерност на така заплатеното адвокатско възнаграждение. Съгласно разпоредбата на чл. 78, ал. 5 ГПК, ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, съдът може по искане на насрещната страна да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част, но не по-малко от минимално определения размер съобразно чл. 36 ЗА. А чл. 36, ал. 2 ЗА препраща към Наредба № 1 от 09.07.2004 г. на Висшия адвокатски съвет за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Изчислен съгласно чл. 7, ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 3 от Наредбата (в редакцията ѝ към датата на сключване на договора за правна защита и съдействие – 28.03.2023 г.), съдът изчисли следния минимален размер на дължимото адвокатско възнаграждение за настоящото производство – по исковете с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 и т. 2 КТ – 780 лева (МРЗ за страната от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г.), и по иска с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ – 2198,20 лева, като това възнаграждение е определено на база първоначално предявения размер на иска от 19980 лева. Доколкото обаче настоящото производство беше частично прекратено по иска с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ за разликата над 17837,68 лева до първоначално предявения размер от 19980 лева, то за прекратената част от производството на основание чл. 78, ал. 4 ГПК разноски на ищеца не се дължат. Следователно, по иска с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ минималният размер на адвокатското възнаграждение съдът изчисли на 2005,39 лева. Общо минималният размер на дължимото за настоящото производство адвокатско възнаграждение възлиза на 2785,39 лева, към което следва да бъде начислен и дължимият ДДС. Или на ищеца следва да бъдат присъдени разноски за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 3342,47 лева с ДДС вместо поисканите 3573,84 лева с ДДС. С оглед изложеното, предвид изхода на настоящия спор и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът Поделение за пътнически превози – София при „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД следва да бъде осъден да заплати на ищеца Д. К. И. сумата в размер на 3342,47 лева, представляваща направените по делото разноски за заплатено адвокатско възнаграждение.

С оглед изхода на настоящия спор и на основание чл. 78, ал. 6 ГПК ответникът Поделение за пътнически превози – София следва да бъде осъден да заплати по сметка на Софийски районен съд дължимата държавна такса за образуване на настоящото производство в размер на 813,51 лева, както и разноските за възнаграждение на вещото лице в размер на 400 лева или всичко общо в размер на 1213,51 лева.

Воден от горното, съдът:

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА НЕЗАКОННО и ОТМЕНЯ, на основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ, **уволнението на Д. К. И.**, ЕГН *****, с постоянен адрес гр. Русе, АДРЕС извършено със Заповед № 9/13.02.2023 г. на управителя на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, ЕИК

175405647, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Средец“, ул. „Иван Вазов“ № 3, с която на основание чл. 328, ал. 2 КТ – поради сключване на договор за управление на ответното дружество от 14.09.2022 г. между председателя на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД и инж. Х.И., било прекратено трудовото правоотношение между страните, считано от 14.02.2023 г.

ВЪЗСТАНОВЯВА, на основание чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ, **Д. К. И.**, ЕГН *****, с постоянен адрес гр. Русе, АДРЕС на заеманата преди уволнението длъжност „началник, локомотивно депо – I кат.“ в Локомотивно депо – София към Поделение за пътнически превози – София при „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД.

ОСЪЖДА Поделение за пътнически превози – София при „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, ЕИК 1754056470209, представлявано от директора инж. Александър Венев Александров, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Заводска“ № 1, да **заплати на Д. К. И.**, ЕГН *****, с постоянен адрес гр. Русе, АДРЕС **по иска с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 3, вр. чл. 225 КТ сумата 17837,68** (седемнадесет хиляди осемстотин тридесет и седем лева и 68 ст.) **лева**, представляваща обезщетение за оставането му без работа поради уволнението за периода от 14.02.2023 г. до 14.08.2023 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба в съда – 29.03.2023 г. до окончателното изплащане на дължимата сума.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, **Поделение за пътнически превози – София при „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД**, ЕИК 1754056470209, представлявано от директора инж. Александър Венев Александров, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Заводска“ № 1, да **заплати на Д. К. И.**, ЕГН *****, с постоянен адрес гр. Русе, АДРЕС **сумата 3342,47** (три хиляди триста четиридесет и два лева и 47 ст.) **лева**, представляваща направените по делото разноски за заплатено адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК, **Поделение за пътнически превози – София при „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД**, ЕИК 1754056470209, представлявано от директора инж. Александър Венев Александров, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Заводска“ № 1, да **заплати по сметка на Софийски районен съд** дължимите държавни такси и разноски за възнаграждение на вещо лице в общ размер на **1213,51** (хиляда двеста и тринадесет лева и 51 ст.) **лева**.

ДОПУСКА, на основание чл. 242, ал. 1 ГПК, предварително изпълнение на решението в частта относно присъденото обезщетение по чл. 344, ал. 1, т. 1, вр. чл. 225 КТ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от днес – 04.12.2023 г., а в частта, с която е допуснато предварително изпълнение – с частна жалба в едноседмичен срок от днес – 04.12.2023 г.

На основание чл. 7, ал. 2 ГПК на страните да се връчи препис от решението.

Съдия при Софийски районен съд: _____

